

Rapport nr. 4007/90

**GJENNOMGANG AV REGELVERK VEDR.
UTNYTTELSE AV FISKEBIPRODUKTER**

Generelle prosjekter

RAPPORT-TITTEL

Gjennomgang av regelverk vedrørende utnyttelse av fiskebiprodukter

RAPPORTNUMMER	4007/90	PROSJEKTNUMMER	4007
UTGIVER	RUBIN	DATO	Oktober 2000

UTFØRENDE INSTITUSJONER

KPMG AS

Postboks 568

7406 trondheim

Tlf: 73 80 21 00

Kontaktperson: Trude Olafsen

SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER

Regelverk som influerer på utnyttelse av marine biprodukter er komplekst og stadig gjenstand for endringer. Stiftelsen RUBIN har engasjert KPMG til skaffe en oppdatert oversikt over dette området.

En har samlet og gjennomgått lover, forskrifter og retningslinjer fra sentrale fiskeri- landbruks- og miljøvernmyndigheter. Disse er samlet i en egen perm, mens denne rapporten gir i tabellform en oversikt over de enkelte lover/forskrifter, hvilke forhold som er regulert, dato for ikrafttredelse og kommentarer.

Følgende forskrifter og retningslinjer er, i hht. rapporten, de mest sentrale når det gjelder å regulere forhold rundt biprodukter:

- Kvalitetsforskriften (Fiskeridepartementet)
- Forskrift om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (Fiskeridepartementet/Landbruksdepartementet)
- Forskrift om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall (Landbruksdepartementet)
- Forskrift om sykdomsforebyggende tiltak ved fiskeslakterier, tilvirkningsanlegg m.v. (Landbruksdepartementet)
- Retningslinjer for avfallshåndtering ved oppdrettsanlegg m.m. (Miljøverndepartementet)

Stiftelsen RUBIN
Pirsenteret
7462 Trondheim

Telefon 73 54 56 30
Telefax 73 51 70 84
E-mail: rubin@rubin.no
Internett: www.rubin.no

Stiftelsen RUBIN

**Gjennomgang av regelverk vedrørende utnyttelse av
fiskebiprodukter**

25.09.00

PROSJEKT TITTEL :

GJENNOMGANG AV REGELVERK VEDRØRENDE UTNYTTELSE AV FISKEBIPRODUKTER**FIL NAVN :**

Kunder\StiftelsenRUBIN\Rapport\rapport.doc

OPPDRAG NR.:

111990/200010

OPPDRAGSGIVER :

Stiftelsen RUBIN

KONTAKTPERSON :

Sigrun Bekkevold

UTARBEIDET AV :

Trude Olafsen

KVALITETSKONTROLL :

Erik Hempel

GODKJENT AV :

Ulf Winther

DATO : 25.09.00**ÅPEN****STIKKORD :** Fiskebiprodukter, regelverkFjordgt. 68
Postboks 568
7406 TRONDHEIM
Telefon : 73 80 21 00
Telefax : 73 80 21 30

INNHold

INNHold	3
1. BAKGRUNN	4
2. METODE	4
3. FISKERIDEPARTEMENTET	6
3.1 LOVER.....	6
3.2 FORSKRIFTER	6
3.3 KOMMENTARER	8
4. LANDBRUKSDEPARTEMENTET	10
4.1 LOVER.....	10
4.2 FORSKRIFTER	10
4.3 KOMMENTARER	12
5. MILJØVERNDEPARTEMENTET	13
5.1 LOVER.....	13
5.2 FORSKRIFTER	13
5.3 RETNINGSLINJER	13
5.4 KOMMENTARER	14
6. KONTAKTER	14

1. BAKGRUNN

Stiftelsen RUBIN (heretter RUBIN) arbeider med å øke utnyttelsen av biprodukter fra fiskeri- og havbruksnæringen. Innenfor fiskeri-, landbruks- og miljøsektoren finnes det lover og forskrifter som på en eller annen måte regulerer eller influerer på utnyttelse av biprodukter.

I forbindelse med dette arbeidet har RUBIN behov for å bli oppdatert på gjeldende regelverk. Dette skal bla. brukes i en lærebok om biprodukter. KPMG Consulting AS har derfor fått i oppdrag av RUBIN å lage en oversikt over gjeldende regelverk på området.

Gjennomgangen omfatter oppdrett, flåte og tradisjonell fiskeindustri, og med mulig anvendelse av biproduktene til landbruksfôr, fiskefôr, konsum, farmasi mm.

2. METODE

Følgende metode har blitt benyttet:

Trinn 1: Gjennomgang sammen med RUBIN for å skaffe oversikt over status omkring etater og gjeldende/gammelt regelverk, samt identifisering av behov for oppdatering.

Trinn 2: Innsamling av nytt regelverk fra de aktuelle offentlige etater. Dette er de mest sentrale lover, forskrifter og rundskriv. Internett (www.lovdata.no) har blitt brukt som kilde.

Trinn 3: Det er tatt kontakt med personer som står sentralt i forhold til lover, forskrifter og retningslinjer for å kontrollere at man har dekket de forhold som er nødvendig. Liste over de som er kontaktet ligger bakerst i dette dokumentet.

Deretter er materialet systematisert i form av denne sluttrapporten som inkluderer en kort angivelse av hvilke forhold som er regulert (neste kapittel), samt angivelse av dato for ikrafttredelse og med hjemmel i hvilken lov. I tillegg er de aktuelle lover og forskrifter systematisert i den vedlagte permen, og det henvises til hvilket skilleark som omtaler de ulike lovene.

I noen få av forskriftene er biprodukter et sentralt tema, men i hovedsak blir biprodukter nevnt i en rekke forskrifter som i hovedsak regulerer selve hovedproduktet, enten dette er de delene av fisken som blir oppfattet som det viktigste næringsmidlet eller det er produksjon av fiskemel og lignende. Hvorvidt disse forskriftene omhandler biprodukter også er ikke alltid like lett å forstå. Det er da viktig å se på definisjonene. Et eksempel er hvordan biprodukter defineres i kvalitetsforskriften. Her defineres biprodukter under fisk og fiskevarer:

Fisk, enhver art av fisk, skalldyr og bløtdyr eller deler av disse.

Fiskevarer, produkter som består av eller inneholder fisk, skalldyr og bløtdyr, samt deler eller biprodukter av disse.

I forskriften skiller man i praksis mellom biprodukter til "folkemat" og det man tradisjonelt omtalte som avfall, for eksempel slo.

I forskrift om fiskemel, fiskeolje m.v. er biprodukter også definert under begrepet fisk, men man opererer ikke med det samme skillet mellom biprodukter til ”folkemat” og avfall som i kvalitetsforskriften:

Fisk, akvatiske ikke oppdrettede organismer, herunder biprodukter og deler av slike, som anvendes i næringsmidler eller som fôrvare. Unntatt er akvatiske pattedyr.

I selve definisjonen inkluderer man her en bestemmelse om at oppdrettede organismer ikke skal brukes til produksjon av fiskemel og fiskeolje. Det er derfor viktig å lese definisjonene nøye, og særlig når det gjelder biprodukter da de fleste forskriftene i utgangspunktet har til hensikt å regulere andre forhold.

Følgende forskrifter og retningslinjer er, etter vår oppfatning, de mest sentrale når det gjelder å regulere forhold rundt biprodukter:

- Kvalitetsforskriften (FD)
- Forskrift om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (FD/LD)
- Forskrift om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall (LD)
- Forskrift om sykdomsforebyggende tiltak ved fiskeslakterier, tilvirkningsanlegg m.v. (LD)
- Retningslinjer for avfallshåndtering ved oppdrettsanlegg m.m. (MD)

3. FISKERIDEPARTEMENTET

3.1 Lover

<i>Tekst</i>	<i>Skilleark</i>	<i>Ikraft-tredelse</i>	<i>Sist endret</i>
Lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.	2	21.06.1985	L11.06.1993 nr. 83 fra 01.08.1993
Lov om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a.	2		L18.12.1998 nr. 88 fra 01.01.1999

3.2 Forskrifter

<i>Tekst</i>	<i>Forhold som er regulert</i>	<i>Skilleark</i>	<i>Ikraft-tredelse</i>	<i>Sist endret</i>	<i>Hjemmel</i>
Kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer	<p>Forskriften omfatter generelle krav til fisk- og fiskevarer der fiskevarer også omfatter biprodukter. Det kan se ut som biprodukter ikke omfatter det de oppfatter som tradisjonelt fiskeavfall. Biprodukter oppfattes her som det som kan brukes til ”folkemat”, men som ikke utgjør hovedproduktet, eks. filét.</p> <p>Ellers er følgende omtalt spesielt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ilandføring av biprodukter.• Krav til sløyning, rensing, skylling og hodekapping om bord.• Krav til kjøling og ising om bord. • Krav til råstoff til tranproduksjon• Krav til lokaler på land.• Krav til avfallsinnretning og avfallsbeholder m.v.• Krav til avfallshåndtering	3	14.06.1996	01.01.1999	Lov av 28.05.1959 nr.12 og kgl. res. av 8.4.1960, med senere endringer.

Tekst	Forhold som er regulert	Skilleark	Ikraft-tredelse	Sist endret	Hjemmel
Forskrift om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (Drift- og sykdomsforskriften)	<ul style="list-style-type: none"> • Krav til innretning for forsvarlig lagring av døde akvatiske dyr. • Krav til journalføring av opptak av død fisk, samt journalføring av behandling og levering av død fisk • Krav til behandling av akvatiske dyr som tas ut av produksjonsenheten. • Krav til at oppdrettsfisk ikke brukes som fôr til oppdrettsfisk. 	4	01.01.1999		L14.06.1985 nr.68 §1, §3, §4, §5, §9, §10, §11, §13, §14, §17, §20, L13.06.1997 nr. 54 §1, §5, §14, §16, §18, §22, §23, §24, §29, §30
Forskrift om tildeling av tillatelse til å drive fiske med trål	Krav til størrelsesbegrensning på båter som utøver trålfiske (se kommentar)	5	12.12.1986	30.06.2000	L20.04.1951 1, L26.03.1999 nr. 1 § 12
Forskrift om adgang til å drive trålfiske etter reker	I ferd med å endres (se kommentar)	5	29.06.1984	F15.07 1994 nr. 684	L16.06.1972 nr. 57 §3, §6 og §8
Forskrift om adgang til å delta i fiske med ringnot.	I ferd med å endres (se kommentar)	5	02.03.1979	Fo.07.10.1988 nr 771	L16.06.1972 nr. 57 §6.
Forskrift om fiskemel, fiskeolje m.v.	Formålet med forskriften er å fastsette hygienekrav ved produksjon, lagring, transport, innførsel og utførsel av produkter som denne forskrift gjelder for. Forskriften omfatter biprodukter i form av at fisk er definert som <i>akvatiske ikke oppdrettede organsiamer, herunder biprodukter og deler av slike, som anvendes i næringsmidler eller som fôrvarer. Unntatt er akvatiske pattedyr.</i> Forskriften gir ikke anledning til å bruke biprodukter fra oppdrettsfisk til produksjon av fiskemel eller olje. Forskriften ble laget for å erstatte et mer fragmentert regelverk, samt harmonerer regelverket med EØS-regelverk for å unngå eksportrestriksjoner.	6	01.04.1999		L28.05.1959 nr.12, FO 08.04.1960 nr. 9602
Forskrift om fôrvarer til fisk	Angir krav til fôrvarer som inngår i fiskefôr, samt krav til pakking og merking. De samme kravene gjelder også for egenprodusert fôr. Omtaler også innførsel av fôrvarer fra tredjeland og EØS. Setter da de samme krav til biprodukter som inngår i fiskefôrproduksjon. Vedleggene til forskriften er de samme vedlegg som til fôrvareforskriften som LD forvalter.	1	18.03.1999		L2303.1973 nr. 18 §1, §2, §3, §4, §5, §6, §8, §9, §10, §11, §12
Forskrift om	Angir omregningsfaktorer fra produkter av fisk til rund	7	07.11.1994		L03.06.1983 nr. 40 §4, §5, §9,

Tekst	Forhold som er regulert	Skilleark	Ikraft-tredelse	Sist endret	Hjemmel
omregningsfaktorer fra produktvekt til rundvekt	vekt.				L17.12.1976 nr 91 §4, F03.06.1977 nr. 6 §13, F28.04.1978 nr. 20 §3 §4
Forskrift om nye omregningsfaktorer av sei, torsk, hyse, uer og blåkveite	Angir omregningsfaktorer fra produkter av fisk til rundvekt mht. nevnte arter	7	01.01.1999	F15.02.1999 nr. 212	L03.06.1983 nr. 40 §4, §5, §9, L17.12.1976 nr. 91 §4, FO7.11.1994 nr. 989 §3
Forskrift om kontrolltiltak for restmengde av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessige trygge næringsmidler	Gjelder næringsmidler generelt, men i de tilfeller hvor det fremstilles næringsmidler av biprodukter, vil denne forskriften også omfatte disse.	14	27.01.2000	F19.04.1996 nr.377	L10.01.1997 nr. 9 §4, §5, §11, §17, §18, L28.05.1959 nr. 12 §2, §5, L14.06.1988 nr. 68 §1, §10, L19.05.1933 nr. 3 §1, §4, §5 og §7

3.3 Kommentarer

Størrelsesbegrensning på ulike fartøy

Størrelsesbegrensning på de ulike fartøygrupper er av betydning for mulighetene de ulike fartøy har til å installere systemer for å ta hånd om biprodukter om bord. Når det gjelder forskriften om tildeling av tillatelse til å drive fiske med trål, så er denne nettopp endret (30.06.00) slik at størrelsesbegrensningen er styrt av størrelsen på lastekapasiteten og ikke størrelsen på fartøyet. Dette ansees som en fordel i forhold til å stimulere til å ta vare på biprodukter om bord. I Fiskeridepartementet jobber man med dette også når det gjelder tillatelsen til drive fiske etter reker, samt ringnotfiske. I praksis har departementet lagt seg på samme linje når det gjelder trålfiske etter reker som trålfiske etter torsk, men regelverket er formelt sett ikke på plass enda. Endringene vil omfatte en endring av forskriften om adgang til å drive trålfiske etter reker, samt forskrift om adgang til å delta i fiske med ringnot. Når det gjelder autolineflåten vil det ikke her bli lagt opp til noen lastekapasitetsregulering, men i praksis vil enhetskvoteordningen føre til at lastekapasitet ikke blir en begrensende faktor i denne delen av fiskeflåten.

Omsettingsregelverk

Når det gjelder omsettingsregelverk for fisk så har det ikke skjedd noen endring i dette. Inntrykket var at det heller ikke blir jobbet spesielt med denne problemstillingen i Fiskeridepartementet.

Forskrift om produksjon av rogn og produksjon av settefisk

Forskriften imhandler ikke avfall spesielt og er derfor ikke vedlagt i permen. Det kan likevel være nyttig å vite at man nå jobber med en ny versjon av ”settefiskforskriften”.

4. LANDBRUKSDEPARTEMENTET

4.1 Lover

<i>Tekst</i>	<i>Skilleark</i>	<i>Dato</i>	<i>Ikraft-tredelse</i>
Lov om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr (fiskesykdomsloven).	8	13.06.1997 nr. 54	01.01.1998

4.2 Forskrifter

<i>Tekst</i>	<i>Forhold som er regulert</i>	<i>Dato</i>	<i>Ikraft-tredelse</i>	<i>Sist endret</i>	<i>Hjemmel</i>
Forskrift om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall	<p>Formålet med forskriften er å forebygge smittespredning i forbindelse med transport og behandling av animalsk avfall.</p> <p>Forskriften omfatter biprodukter fra akvakulturdyr, mens biprodukter fra villfisk er unntatt fra forskriften.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krav til transport og behandling • Godkjenning av anlegg • Generelle krav til anleggene • Spesielle krav til anlegg for behandling av høyrisikoavfall • Spesielle krav til anlegg for behandling av lavrisikoavfall • Minstekrav til produktene 	9	15.11.1999		L10.01.1997 nr. 9 §20,L08.06.1962 nr. 4 §3, L13.06.1997 nr. 54 §20
Forskrift om tilsyn og kontroll ved innførsel og utførsel av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall	<p>Forskriften har som formål å sikre tilsyn og kontroll med at de dyrehelsemessige, dyrevernmessige og avlsmessige vilkår er oppfylt ved innførsel og utførsel av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall.</p> <p>Forskriftens krav gjelder derfor også for akvatisk animalsk avfall slik som ved forrige forskrift.</p>	10			L8.06.1962 nr. 4 §3, §8, L20.12.1974 nr. 73 §30. L28.05.1959 nr. 12, L03.06.1938 nr. 3 §8, L04.12.1992 nr. 130 §3
Forskrift om fôrvarer	Gjelder i hovedsak fôrvarer til husdyrfôr. Ang. fôrvarer til fisk vises til regelverk fra Fiskeridepartementet. I	11	15.10.1999		L23.03.1973 nr. 18 §1, §2,§3,§4, §5, §6, §8, §9, §10

<i>Tekst</i>	<i>Forhold som er regulert</i>	<i>Dato</i>	<i>Ikraft-tredelse</i>	<i>Sist endret</i>	<i>Hjemmel</i>
	vedlegg nr 2 til forskriften listes opp de mest aktuelle fôrmidler. Biprodukter blir omtalt som "deler av fisk". (Dette er det samme vedlegget som gjelder for fiskefôrforskriften.) Når det gjelder fiskeensilasje, som er den mest brukte fôrråvaren av biprodukter, så kommer den inn under en generell betegnelse kalt "Fisk og andre marine dyr samt produkter og biprodukter fra disse" der det kun stilles krav til råprotein, råfett og vanninnhold (s 42). Fôrvareforskriften dekker også tilsyn med fôrvarer til eget bruk.				
Forskrift om handel med gjødsel og jordforbedringsmidler m.v.	Formålet med forskriften er å sikre tilfredsstillende kvalitet på produkter som omfattes av forskriften uten at det settes inødvendige tekniske hindringer på samhandelen med slike produkter. Forskriften omfatter i denne sammenheng fiskeoppdrettsavfall og fiskeriavfall	12	28.05.1998		L04.12.1970 §1, §2, §3, §4, §5, §7, §8, §9, §10
Forskrift om smitteforebyggende tiltak ved fiskeslakterier, tilvirkningsanlegg m.v.	Setter konkrete krav til hvordan avfall skal håndteres. Avfall er definert som slo, avskjær, vraket råvare, skall, organer, silgods	13	05.07.1991	F07.08.1997 nr 915	L13.06.1997 nr. 54 §33, L22.06.1990 nr 44 §8
Forskrift om registrering av avfallshåndtering	Gjelder for avfall generelt	14	01.10.1995		L13.03.1981 nr 6. §33 §52a, F09.05.1986, F11.06.1993 nr 785
Forskrift om sterilisering av avfall til dyrefôr	Gjelder for dyrefôr generelt	14	01.05.1979	F10.01.1996 nr. 58	L08.06.1962 nr. 4 §3
Forskrift om rengjøring og desinfeksjon av akvakulturanlegg m.v.	Generelt om rengjøring	14	20.02.1997		L13.06.1997 L22.06.1990
Forskrift om transport av akvatiske organismer	Generelt om transport	14	20.02.1997		L13.06.1997, L22.06.1990, L20.12.1974

4.3 Kommentarer

Produkter til konsum som inngår som en ingrediens og der de akvatiske biproduktene har blitt behandlet korrekt, skal betraktes som næringsmiddel. Slike produkter skal kontrolleres i henhold til forskrift 31. desember 1998 om *Tilsyn og kontroll av import og eksport av næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse*.

RUBIN-fôr

Regulering av fôr for tilvirkning til eget bruk skal, ifølge Statens Landbrukstilsyn, omfattes av fôrvareforskriften. I Lov om tilsyn med fôrvarer som sist ble endret i 1997, fjernet man i § 1 en formulering om at loven skulle omfatte tilverking for salg, der man bare beholdt ordet tilverking. Endringen gjør at fôrloven også omfatter fôr produsert til eget bruk, inkludert RUBIN-fôr.

EU-direktiv slaktevfall

I følge Fiskeridirektoratet jobbes det nå i EU med å innføre et nytt direktiv som regulerer behandling av animalsk avfall (waste) som ikke skal utnyttes til humant konsum. Bakgrunnen for direktivet er å hindre spredning av smittsomme dyresjukdommer. I særlig grad har kugalskap hatt relevans for utarbeiding av direktivet. Avfall/biprodukter, spesielt fra sau og ku, er aktuelle smittekilder for overføring av bl.a. kugalskap. Det nye avfallsdirektivet omfatter også avfall fra fisk. Det er et generelt krav om sterilisering av avfall. Det synes imidlertid å bli unntak for avfall fra fisk der kombinert ensilering og varmebehandling er godkjent behandlingsmetode. Biprodukter fra slakterier/foredlingsanlegg kan behandles som vanlige konsumprodukter, for eksempel lever, rogn, melke, beingrinder, o.a. Disse må da være å anse som vanlige rå konsumprodukter, dvs. ingen varmebehandling. Produktene må da følge de vanlige hygieniske prinsipper for behandling slike matvarer. Det er viktig å merke seg at arbeidet med direktivet fortsatt pågår.

5. MILJØVERNDEPARTEMENTET

5.1 Lover

<i>Tekst</i>	<i>Skilleark</i>	<i>Ikraft-tredelse</i>	<i>Sist endret</i>
Lov om vern mot forurensing og om avfall (Forurensingsloven).	15	01.10.1983	L10.12.1999 nr. 83 fra 01.01.2000

5.2 Forskrifter

Det er ingen forskrifter som spesielt omhandler behandling av dødfisk og slakteavfall.

5.3 Retningslinjer

<i>Tekst</i>	<i>Forhold som er regulert</i>	<i>Dato</i>	<i>Skilleark</i>	<i>Sist endret</i>	<i>Hjemmel</i>
Retningslinjer for håndtering av død fisk med mer fra oppdrettsanlegg	Retningslinjer fra SFT til Miljøvernavdelingene	16.06.1993 (notat til RUBIN fra SFT)	16		Forurensningsloven
Håndtering av antibiotikaholdig dødfisk	Vurdering av metoder. Notat fra SFT til Miljøvernavdelingene med utgangspunkt i RUBINs rapport om at pelsdyr kan få fôr som inneholder antibiotikarester.	23.01.95	16		Forurensningsloven
Avfallshåndtering ved oppdrettsanlegg	Tilråding om håndtering av antibiotikaholdig dødfisk ved oppdrettsanlegg, krav til lagerkapasitet og beredskapsplan, og kopier av avgjørelser innen akvakultur. Brev fra SFT til Miljøvernavdelingene	01.02.95	16		Forurensningsloven
Forurensningsmyndighetenes behandling av fiskeforedlingsindustrien	Angir konsesjonsvilkår for fiskeforedlingsindustrien. Inkluderer krav til avfallshåndtering	22.10.1996	17		Forurensningsloven

5.4 Kommentarer

SFT sendte i 1995 ut et brev til Fylkesmannens Miljøvernnavdeling som omtalte avfallshåndtering ved oppdrettsanlegg. Så vidt vi har kunnet finne ut gjennom samtaler med representanter for SFT og Miljøvernnavdelingene, er det fortsatt dette skrevet som gjelder. Det er ikke utarbeidet noen forskrift som regulerer disse forholdene.

I følge SFT er man nå i ferd med utfase deponering av våtorganisk avfall på søppelplasser, hvilket inkluderer oppdrettsavfall. Det jobbes med retningslinjer eller muligens en forskrift om dette i SFT. De ser ikke lenger på oppdrettsavfall som et spesielt problem, men håndterer dette på linje med annen type avfall der det i hovedsak er snakk om 3 mulige anvendelser; deponi, forbrenning eller gjenbruk.

Ellers er det Fylkesmannens Miljøvernnavdeling som står for godkjenning av oppdrettssøknader og i den forbindelse gir utslippstillatelse. Utslippstillatelsen omfatter krav til ensilering og lagring av dødfisk.

Når det gjelder biprodukter fra villfisk (hovedsakelig fra fiskeindustri), så er det ulik praksis fra fylke til fylke med hensyn til krav om utnyttelse. Generelt sier retningslinjene at det ikke er tillatt med dumping, og stiller krav til utnyttelse der det er praktisk mulig.

6. KONTAKTER

Følgende personer har blitt kontaktet i forbindelse med oppdraget:

Isabelle Thelin, SFT

Tore Kliftelgard, SFT

Eigil Strøm, SFT

Arne Bretten, Fylkesmannens miljøvernnavdeling Sør-Trøndelag

Terje Flatøy, Fiskeridepartementet

Jan Birger Jørgensen, Norges Fiskarlag

Kristin Thorud, Statens Dyrehelsetilsyn

Flatlandsmo, Statens Landbrukstilsyn

Bjarne Aalvik, Fiskeridirektoratet